

DATGANIAD I'R WASG PRESS RELEASE

EMBARGO LLWYR: 00.01 Dydd Iau 7 Chwefror 2019

'Canfuwyd anghysondebau yn y modd y mae gofal a chymorth yn cael eu darparu gan Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ledled Cymru' meddai Arolygiaethau

Mae Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) ac Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) heddiw yn cyhoeddi ei Adolygiad Thematig ar y Cyd o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ac wedi gwneud 23 argymhelliad ar gyfer gwella.

Mae'r adolygiad hwn yn ymateb yn bennaf i adroddiad a gyhoeddwyd gan AGIC ym mis Mawrth 2016: *Adolygiadau Allanol Annibynnol o Achosion o Ddynladdiad – Gwerthusiad o adolygiadau a gynhaliwyd gan Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ers 2007*. Wrth ystyried natur integredig gwasanaethau iechyd meddwl cymunedol, cytunwyd y byddai'r adolygiad yn cael ei gynnal ar y cyd ag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC).

Yn cael ei gyhoeddi ddydd Iau, 7 Chwefror 2019, mae'r adolygiad hwn yn dwyn themâu allweddol ynghyd sydd wedi deillio o'n harolygiadau ar y cyd o Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ledled Cymru, ynghyd ag ymgysylltu â phobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau, gofalwyr a'r trydydd sector.

Y themâu allweddol sydd wedi deillio o'r adolygiad hwn yw:

- Mynediad at wasanaethau
- Cynllunio Gofal
- Darparu Gofal Diogel ac Effeithiol
- Llywodraethu

Mewn perthynas â'r themâu hyn gwnaethom ganfod bylchau ac amrywioldeb o ran safonau, cysondeb ac argaeledd y driniaeth, gofal a chymorth a ddarperir gan Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ledled Cymru.

Mae'r canfyddiadau allweddol yn cynnwys y canlynol:

- Mae yna ddiffyg eglurder o ran y ffordd y mae pobl yn cael gafael ar Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol, gyda'r angen i gryfhau cysylltiadau rhwng Meddygon Teulu a Thimau Iechyd Meddwl Cymunedol. Mewn rhai ardaloedd mae diffyg gwybodaeth ynglŷn â'r ystod o wasanaethau sydd ar gael y gellir atgyfeirio pobl atynt.
- Rydym yn pryderu ynghylch gallu pobl sy'n profi argyfwng iechyd meddwl i gael gafael ar gymorth brys. Mae rhai defnyddwyr gwasanaeth yn ei chael hi'n anodd cael gafael ar wasanaethau y tu allan i oriau neu'n gorfod mynychu adrannau Damweiniau ac Achosion Brys. Nid oedd nifer sylweddol o bobl yn gwybod â phwy i gysylltu y tu allan i oriau.
- Nid yw defnyddwyr gwasanaeth na theuluoedd yn cael eu cynnwys yn llawn wrth ddatblygu cynlluniau gofal a thriniaeth.
- Er bod Timau Iechyd Meddwl Cymunedol yn cyflawni targedau ar gyfer cwblhau asesiadau a/neu gynlluniau gofal, rydym wedi canfod nad yw hyn bob amser yn golygu bod ansawdd y ddogfennaeth yn dda
- Mae heriau sylweddol yn wynebu pobl sydd am gael gafael ar wasanaethau seicolegol neu therapiwtig gydag amseroedd aros hir yng Nghymru; hyd at 24 mis mewn rhai ardaloedd.
- Mewn rhai ardaloedd ceir problemau wrth geisio cael gafael ar wasanaethau trydydd sector neu wasanaethau cymorth eraill, sy'n golygu nad yw'r cymorth amhrisiadwy y mae'r gwasanaethau hynny yn gallu ei gynnig yn cael ei ddefnyddio'n llawn neu'n effeithiol.
- Mae llawer o waith yn cael ei wneud i drawsnewid gwasanaethau ledled Cymru, sy'n gadarnhaol. Fodd bynnag, mae angen parhau i ganolbwyntio ar sicrhau bod defnyddwyr gwasanaeth yn cael gofal priodol wrth i newidiadau ehangach gael eu gwneud.
- Mae technoleg gwybodaeth a mynediad cyffredinol at gofnodion cleifion/defnyddwyr gwasanaeth yn broblem fawr ar draws Timau Iechyd Meddwl Cymunedol gan nad yw systemau iechyd a gofal cymdeithasol yn gweithio'n iawn gyda'i gilydd.

- Mae angen gwella amgylcheddau gweithio Timau Iechyd Meddwl Cymunedol ac mae rhai meysydd clinigol yn anaddas at y diben.

Dywedodd Prif Weithredwr AGIC, Dr Kate Chamberlain: "Mae'r adolygiad hwn ar y cyd wedi pwysleisio anghysondebau yn y modd y mae gofal a chymorth yn cael eu darparu gan Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol ledled Cymru.

"Er ein bod wedi nodi ymrwymiad y rheini sy'n gweithio yn y gwasanaethau hyn i ddarparu'r gofal gorau a allant, mae'r her i sicrhau bod pobl sy'n byw gyda salwch meddwl yn cael gofal teg, lle bynnag maent yn byw, yn parhau.

"Rydym yn gobeithio y bydd yr adolygiad hwn yn hybu gwelliant, a bod y canfyddiadau a'r argymhellion yn cael eu hystyried yn ofalus gan Lywodraeth Cymru, Byrddau Iechyd ac Awdurdodau Lleol."

Meddai Prif Arolygydd AGC Gillian Baranski: "Mae sicrhau bod pobl sydd ag anghenion iechyd meddwl, a'u gofalwyr, yn cael gofal a chymorth di-dor gan Dimau Iechyd Meddwl Cymunedol yn hanfodol. Mae'r adolygiad hwn wedi pwysleisio meysydd lle mae gweithio ar y cyd rhwng byrddau iechyd ac awdurdodau lleol yn gweithio'n dda ac wedi nodi meysydd lle mae angen gwella gweithio ar y cyd er mwyn sicrhau bod pobl yn cael canlyniadau cadarnhaol"

DIWEDD

**Ar gyfer ymholiadau'r wasg a chopïau o'r adroddiad, cysylltwch â
Jo Broaders ar 03000 251785 / 07580 849033 / joanna.broaders@gov.wales**

Nodiadau i Olygyddion

- Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru yw arolygiaeth a rheoleiddiwr annibynnol gofal iechyd yng Nghymru. Ceir rhagor o fanylion ar ein gwefan: www.hiw.org.uk
- Arolygiaeth Gofal Cymru yw arolygiaeth a rheoleiddiwr annibynnol ar gyfer gwasanaethau gofal cymdeithasol yng Nghymru. Ceir rhagor o fanylion ar ein gwefan <https://arolygiaethgofal.cymru/>

- Caiff yr adolygiad arbennig hwn ei gyhoeddi ar ein gwefan am 00.01 ddydd Iau 7 Chwefror 2019.